

CATECHISMUS ZONDAG 26

Ds. D. Chr. Overduin   16 april 1989

Catechismus zondag 26

Schriftlezing   :   Mattheüs 28 : 16 - 20

Zingen   :   Psalm 81 : 1,4
    22 : 16
    23
    150 : 1

De 26e Zondag.

VRAAG 69: Hoe wordt gij in den Heiligen Doop vermaand en verzekerd, dat de enige offerande van Christus, aan het kruis geschied, u ten goede komt?

ANTWOORD: Alzo, dat Christus dit uitwendig waterbad ingezet en daarbij toegezegd heeft, dat ik zo zekerlijk met zijn bloed en Geest van de onreinigheid mijner ziel, dat is, van al mijn zonden, gewassen ben, als ik uitwendig met het water, hetwelk de onzuiverheid des lichaams pleegt weg te nemen, gewassen ben.

VRAAG 70: Wat is dat, met het bloed en den Geest van Christus gewassen te zijn?

ANTWOORD: Het is vergeving der zonden van God uit genade te hebben om des bloeds van Christus wil, hetwelk Hij in zijn offerande aan het kruis voor ons uitgestort heeft; daarna ook, door den Heiligen Geest vernieuwd en tot lidmaten van Christus geheiligd te zijn, opdat wij hoe langer hoe meer der zonden afsterven, en in een Godzalig, onstraffelijk leven wandelen.

VRAAG 71: Waar heeft ons Christus toegezegd, dat Hij ons zo zekerlijk met zijn bloed en Geest wassen wil, als wij met het doopwater gewassen worden?

ANTWOORD: In de inzetting des Doops, welke alzo luidt: *Gaat dan henen, onderwijst al de volken, hen dopen in den Naam des Vaders, en des Zoons, en des Heiligen Geestes; Matth. 28 : 19. En: Die geloofd zal hebben en gedoopt zal zijn, zal zalig worden; maar die niet geloofd zal hebben, zal verdoemd worden; ark. 16 : 16. Deze belofte wordt ook herhaald, waar de Schrift den Doop het bad der wedergeboorte en de afwassing der zonde noemt; Titus 3 : 5; Hand. 22 : 16.*

THEMA: EEN VERMANENDE VERZEKERING

BETREFFENDE

BLOED EN GEEST

Psalm 23, een psalm die ook nog weleens gezongen werd, en wordt, bij de bediening van het Heilig Avondmaal, van de troost, van de stille wateren, van de tafel die Hij aanricht tegenover onze tegenpartijders. Maar een psalm die altijd wel van toepassing is, ook bij de bediening van de heilige Doop.

En onwillekeurig gingen de gedachten nog naar die oude zuster in Canada. Nog niet zo lang geleden schreef ze nog een briefje: "Ik vrees niet, neen, schoon ik door duist're dalen, in doodsgevaar bekommerd om moest dwalen". Dat geve de Heere haar. Opdat haar ogen gericht mogen worden, uit dit nietig aards gewemel, op de Heere en op Zijn belofte: "Als Ik uw plaats zal bereid hebben, zo zal Ik u tot Mij trekken, opdat gij ook zijn moogt waar Ik ben."

En onwillekeurig gingen de gedachten ook naar zuster Bevelander, die al zo lange tijd niet met ons kon vergaderen. Maar waar wij ook wel bij mogen zeggen: "Gij zalft mijn hoofd, Gij doet mijn blijdschap groeien." En: "Het zalig goed, mij door Uw gunst gegeven, verlaat mij niet, maar volgt mij al mijn leven."

En nu hebben we het ook gezongen met elkaar bij die zondag over de heilige Doop. Er komt nóg een zondag over de heilige Doop, maar zondag 26 daar gaat het inzonderheid nu over de Doop. En ik hoop dat de Heere de overdenking van deze zondagafdeling - net als alle andere zondagen, maar dan hebben we het altijd weer nodig - rijkelijk wil zegenen.

Er is iets heel persoonlijks, zoals zo vaak in de Catechismus: "Hoe wordt gij?" Wij zouden zeggen: "Hoe wordt u", en nog vertrouwelijker, persoonlijk, want het gaat ook onze jongeren aan: "Hoe wordt jij in de heilige Doop vermaand?" Maar hier 'vermaning' in de vorm van 'lering'.

CATECHISMUS ZONDAG 26

Bij de Doopsgezinden noemden ze vroeger de samenkomsten 'de vermaning'. Dan gingen ze naar de vermaning toe. Dat wil zeggen, naar de onderwijzing, naar de leerschool.

Nu wordt heel persoonlijk, vanmiddag, de vraag gesteld: "Wat en hoe wordt jij in de heilige Doop geleerd, en verzekerd dat de enige offerande van Christus aan het kruis geschied, u ten goede komt?" Dat is toch wel een merkwaardige vraag. Want wie denkt daar nu bij aan de heilige Doop?

Als het gaat om zekerheid, verzekering, als het gaat om vastheid, dan denk je toch niet aan de Doop? Ja, aan het Avondmaal, tot versterking van het geloof. Maar die heilige Doop, wat heeft dat te maken met de versterking, de zekerheid van de vergeving van onze zonden? Wie denkt daar nu aan?

Moeten wij, geliefde gemeente - ondanks alle overschatters en onderschatters, daar gaat het nu eens niet om - ons allen niet schamen voor het aangezicht van de Heere, dat er zo weinig beleving, geloofsbeleving is, waarin de heilige Doop als een door God gegeven sacrament, functioneert?

Een sacraments-zegen. Wie krijgt het nu in gedachten om in tijden van aanvechting, om in tijden van verdriet, twijfel, om dan te bedenken: Maar ik ben gedoopt! Ik ben gedoopt in de Naam van de Vader, de Zoon en van de Heilige Geest.

Hoe zou dat toch komen? Ik weet het niet. Misschien omdat wij er zo weinig over zeggen. Omdat die heilige Doop, die hoort in een afdelinkje van de catechismus thuis. En dat is een gebeurtenis in de kerk van Christus op aarde. En het is een zegen, en het is een voorrecht, maar ..... Ja verder?

En nu komt die man van de catechismus: "Kind, jongeling, jonge dochter, maar ook grijsaard, wat heb jij nu aan de heilige Doop? Wat leer je daar nu uit? En hoe wordt nu daarin het geloof versterkt?"

Nu zijn de meeste van ons als kinderen gedoopt. Je zou dat ook kunnen aanbrengen, of aanvoegen als een oorzaak waarom er zo weinig over gesproken wordt. Zo weinig in de oefening van het geloof, dat die heilige Doop beleefd wordt. Omdat, je wist er toen eigenlijk niets van. Terwijl, als je als volwassene gedoopt wordt, dan is het een indrukwekkende gebeurtenis, net als belijdenis doen of Avondmaal, daar zit iets in. Er wordt belijdenis gedaan, iemand gaat ten Avondmaal. Maar als je gedoopt wordt als klein kind, als baby, dat weet je niet meer. Of, daar heb je eigenlijk nooit van geweten. Misschien heb je het zelfs nooit gevraagd, dat zou best kunnen. Dat neem je vanzelfsprekend aan: "Natuurlijk, ik ben gedoopt".

Ja, en toch zou dat feit, dat wij als kinderen gedoopt zijn, dat zou juist eigenlijk mee moeten en mogen brengen, die echte verwondering en die blijdschap, en die versterking in het allerheiligst en dierbaar geloof.

Ja, maar wat zegt nu zo'n beetje water? Een uitwendig waterbad? Wat zegt dat dan? Ja, dat kun je ook zeggen bij het Heilig Avondmaal: Wat zegt dat stukje brood? Maar bij dat gesprenkeld water, of dat water der onderdompeling, daar komt bij, het Woord van God, en de Naam van de Drieënige. En dat is nooit meer ongedaan te maken, je bent gedoopt. Dat kan nooit meer weg. Al denk je er niet aan, al heb je het er ook niet over, maar het is gebeurd.

En in die Doop is een vermanende, een leerrijke verzekering van het offer van Christus, aan het kruis geschied. Dat, zoals het water de onzuiverheid van het lichaam

CATECHISMUS ZONDAG 26

wegneemt, zo, maar dan in veel hogere zin, het bloed van Christus reinigt van al mijn zonden.

Ja, maar je gaat toch niet tegen jezelf zeggen: "Het zit wel goed met de vergeving, want je bent gedoopt, dus ....." Nee, zo bedoel ik het ook niet. U voelt wel aan, het gaat hier over versterking van het gelóóf. Daar gaat het om! Het gaat hier om: Hoe klein, hoe zwak, hoe pietepouterig zouden we zeggen, dat kleine sprietje ook zou zijn, maar het gaat om het geloof! En nu komt die vraag tot ons, en die komt eigenlijk dan ook hier op neer: "Geloof je in de Zoon van God? Geloof je in de ene Naam die onder de hemel gegeven is, door Welke wij moeten zalig worden? Geloof je dat al je zonden, om Christus wil, vergeven zijn?"

En nu hoor ik iemand zeggen: "Nou, daar ben ik over in twijfel. Ik heb wel eens momenten dat ik heb geloofd dat Hij al mijn overtredingen uitdelgt als een nevel, en er nooit meer aan denkt. Dat heb ik wel eens gehad, maar ach, dat is weer voorbij. En als ik dan zie op die nieuwe zorgen, nieuwe zonden, al die onzuiverheden, dan zinkt de moed mij in de schoenen. Nee, ik wou dat ik dat nu eens zeker geloofde:

Die al wat ik heb misdreven,

hoeveel het zij, genadig wil vergeven.

En ook heden mijn krankheên kent, en dezelve liefderijk geneest.

Dat hij van het verderf mijn leven wilde verschonen,
met goedheid en barmhartigheid mij kronen.

En dat zover het oosten is van het westen,

dat Hij zo, om mij te troosten,

mijn zonden, mijn schuld heeft weggedaan".

Ja, en nu komt die catechismus met zijn onderwijs. Met zijn vermanende verzekering: "Oh, dus je zoekt zekerheid, je zoekt vastigheid?"

Christus is zo goed, en zulk een uitnemende Herder, dat, Hij heeft stok en staf gegeven om te troosten. Hij heeft gegeven dat jij zijt gedoopt, en dat jij bent gedoopt. Wil je zekerheid, begeer je om op te wassen daarin? Denk dan dat je gedoopt bent in de Naam van de Drieënige God. En dat God daarin getuigenis geeft, dat het bloed van Jezus Christus reinigt van alle zonden, ook jouw zonden, mijn zonden. Oh, wat is dat overstelpend groot!

Want kijk, je kunt wel zeggen: "Ja, maar als je volwassen gedoopt wordt, dan maakt dat veel meer indruk. Dan is dat een punt in je leven wat je niet meer vergeet". Ja, maar dit is groter, u bent gedoopt als kind. Toen heeft God de Heere onconditioneel Zijn Naam over u aan laten roepen. Toen was er niets, jij was er geen onderwerp voor, je had niets. Je was een lief kindje, zoals mensen dat zeggen. Maar eigenlijk, in het licht van het Woord van God, was je een verloren kindje, stond je ook al buiten. Omdat je geboren bent in die rij van mensen die God hebben verlaten, om nooit meer terug te keren.

Daarom is juist nu, nu je groot geworden bent, het zo nodig te gedenken dat je gedoopt bent. Nu je misschien in je waarneming, of in de werkelijkheid, moet constateren hoe ongelukkig, hoe dwaas, hoe slecht je het er afgebracht hebt, en, dat je met veel boeleerders hebt geboeleerd. Dat betekent, met alles buiten God op pad bent gegaan. En dat nu - en God geve dat het ook zo mag zijn voor ons allemaal - die vraag komt: "Waarom ben jij gedoopt? Wat betekent het nú voor jou? Nu je misschien nog wel veel

CATECHISMUS ZONDAG 26

verder in jouw waarneming, van God af bent dan toen je zo klein was". Toen had je nog geen dadelijke zonden, zonden die je bedrijft. Dat is pas later gekomen, al was je een verloren kind, en zijn wij verloren kinderen.

Ja, maar heeft God toen gevraagd naar enige kwaliteit in ons? Heeft Hij toen gekeken of het mooi of lelijk met ons was? Heeft Hij toen gekeken of er iets goeds in ons te vinden was? Nee, daar heeft Hij niet naar gekeken. Hij heeft alleen het Woord gesproken: "Laat de kinderkens tot Mij komen, en verhindert ze niet. Derzulken is het Koninkrijk der hemelen".

Zoek je versterking, zekerheid? Zoek je echt vastheid? Dan moet je dáár zijn, zegt de Heidelberger. Hij heeft dat teken ingezet en toegezegd, dat ik gewassen bèn door het Bloed en de Geest van Christus.

Waarom Bloed en Geest?

Ach, je voelt wel aan, het gaat niet zozeer om de materie. Al zou je bij wijze van spreken dat Bloed van Christus hebben, dan heb je nog niets. Het gaat om Zijn leven dat Hij gegeven heeft in de dood, en het gaat om de Heilige Geest die het ons nabij brengt, en die het geloof werkt in de harten door het Woord. En die het verstrekt door de heilige sacramenten.

Maar dan wordt mij, waar ik die zekerheid zoek, in de Doop getuigd, je zonden zijn vergeven, zo zeker, je weet er niets van. Maar dat neem je toch aan, dat dat waar is, dat je vader en moeder je hebben laten dopen. Zo zeker als dat water op je gesprenkeld is, zo zeker heeft Hij Zijn bloed en Zijn Heilige Geest aan u gegeven.

Ja, maar als dat dan niet zo is? Daar gaat het nu niet om, 'als dat nu niet zo is', dit is wel zo! En daar gaat het om. Het gaat erom, dat wij opnieuw zouden leren versterkt en vertroost te worden door het sacrament van de Doop. Dat we het opnieuw zouden leren, dat grote wonder. Dat God onderscheid maakte waar geen onderscheid was of is. En dat Hij zo goed is, dat Hij als het ware dat weerspannige kind, dat er helemaal geen belang bij heeft, bij bewustzijn, maar die oude mens heeft er ook geen belang bij. Maar dat God er nu belang bij gehad heeft, van eeuwigheid, bij ons, bij mij, dat gaat toch alles te boven?

Die Doop wijst niet naar iets wat kán, maar naar iets wat ís! Ja, kijk, als de Doop nu alleen maar zou vermanen, verzekeren, dat je zonden vergeven kúnnen worden, dan zou je nog niet zo sterk kunnen spreken van een vermanende ver-zékering. Maar die heilige Doop zegt dat het zo ís! "Bij U is vergeving".

Je hebt mensen, die weten het precies zodat ze zeggen: "Nu, twintig jaar geleden, of tien jaar geleden, zijn mijn zonden vergeven". Dat ze iets beleefd hebben of zo. Dat kan, maar de beleving gaat door. Want ben je na die tijd zo volmaakt, zo goed geweest voor de Heere God? En daarom heb ik wel eens gezegd, daar heb je eigenlijk niet zo veel aan. Daar kan een mens op vast blijven zitten, en dan zegt hij: "Ja, mijn zonden. Zoveel jaar geleden toen heb ik dat of dat ondervonden, en toen kreeg ik dit of dat". Ik zeg niet dat dat niet kan, maar je hebt toch veel meer daar aan, dat God vergevingsgezind is. Vandaag, vanmiddag, hebben wij toch dat nodig: "Zijt Gij mild in schuld vergeven, Heere, door goedheid aangedreven?" Daar heb je wat aan. Want die vergeving van zonden van tien of vijftien jaar geleden, die heb je al duizend keer verspeeld. Die ben je al duizend keer onwaardig geworden. Maar dat die trouwe God vandaag nóg gezind is, ziende op het offer van Christus, om mij niet aan te zien in mijzelf, maar in het Bloed

CATECHISMUS ZONDAG 26

gewassen, gereinigd, van de Heere Jezus Christus. Dat is een vermanende verzekering.

O, dat geve de Heere God ons, geliefde gemeente, dat ik van al mijn zonden gewassen ben. Daar komt meestal niet een hoorbare stem uit de hemel, die mij dat toeroept. Het is meestal ook niet zo dat je zegt: "Ik zal eens kijken waar de Bijbel openvalt, ja hoor, daar staat het". Er kan wel iets heel ergs staan voor u, waar de Bijbel openvalt.

Maar nu, in die dingen die Hij Zelf gegeven heeft, tot versterking van het geloof, je te realiseren, ik ben gedoopt, zouden mijn zonden vergeven zijn? Zou dat echt waar zijn? Ja, die het gelooft! Al is dat geloof dan als het ware maar een kruimeltje, zoals men wel eens zegt, maar als het daar op gericht wordt, dan wordt het versterkt. Want dan geloof je: Dat heeft God gedaan, dat heeft de Heere Jezus gedaan, die Doop. Hoe lang, hoe zwaar wij ook Zijn wetten schonden.

Al zijn we misschien tientallen jaren het spoor bijster geweest, al kwamen wij nooit terug om te bedenken: Ik ben gedoopt, ik mag bij Hem horen. God is er toch op terug gekomen? God is er op terug gekomen, daarom heeft Hij naar ons om willen zien.

O, dat is nu troost van de belofte. Luther schrijft ergens heel typisch: Als het kind gedoopt wordt, en je trekt het doophemdje aan, en je gelooft, dan is dat kind zalig. De meeste mensen denken: Dat bestaat niet, je kunt niet voor een ander geloven. Maar die vatten dat helemaal verkeerd op. Het gaat erover dat het geloof, dat richt zich op die belovende God, dat vertrouwt het aan Hém toe.

Dat wordt wel aangevochten, dat wordt wel door het slijk gehaald soms, vanwege alles wat daar tegenin komt, maar de Heere is sterker. De Heere zegt: "Ik wil het, en zij zullen". Het gaat soms door diepe wegen. Het gaat soms door wegen van smart en rouw, maar de Heere bereikt Zijn doel. "Wat uit Zijn lippen ging blijft vast, en onverbroken."

Daarom, het snijdt geen hout als je zegt: "Ja, maar geldt dat nu voor ons allemaal?" Dat snijdt geen hout! Als het je niet geldt, dan ben je buiten. Als het je niet geldt dan ben je eeuwig buiten. Is dat niet een mogelijke onmogelijkheid? Of een onmogelijke mogelijkheid? Is dat niet iets waarvan de apostel zegt: "Doch wij verzekeren ons aangaande u betere dingen, met de zaligheid gemengd. Dat er niet iemand zal achterblijven met een boos en ongelovig hart, om van de levende God af te wijken".

Nu mag je kijken en denken aan dat kleine kindje, daar onder het doopwater. Maar nu mag je ook kijken naar het oude gerimpelde hoofd van de grijsaard. Van je vader of moeder, als je ze nog hebt, of je oma of opa. Daar mag je naar kijken, niet alleen naar dat kind. Vader, moeder, jullie zijn gedoopt. Jullie horen bij God. Wij kunnen dat water niet meer zien, maar God ziet het wel. Hij ziet het Bloed, Hij ziet het teken. Wat een eeuwig voorrecht. Ook als vader of moeder sterven gaan. Aan het begin van de reis heeft God gezegd: "Gij zijt Mijne". En aan het eind van de reis zegt Hij het nog! In de hoogte en in de diepte, in de morgen, de middag en de avond van het leven: "Jij bent gedoopt". En in die Doop wordt getuigenis afgelegd dat dat ene Offer van Christus jou ten goede komt.

Of niet?

CATECHISMUS ZONDAG 26

O, geliefde gemeente, dat wij daar weer mee zouden leren werkzaam te zijn. Voor onszelf, voor onze kinderen, voor uw kleinkinderen, misschien wel achterkleinkinderen. Om eens te mogen pleiten, niet op iets dat in ons is, maar op dat eenzijdige werk van God. Dat Hij dat heeft willen doen, en ons zo heeft willen afzonderen onder Zijn Woord en getuigenis.

"Wat is dat dan, met het Bloed en de Geest Christus gewassen te worden?"

"Het is vergeving der zonde van God, uit genade te hebben, om het bloed van Christus."

Hè? Te hebben?

Ja, te hebben. Daar heb je dat opmerkelijke weer, het is misschien vergeving van zonde krijgen? Nee, het is, te hebben! Nu ja, ik bedoel, hebben, niet als iets wat je als een soort persoonsbewijs op zak draagt, waar je mee kunt spelen, een muntje uit je portemonnee of zo, of een sleuteltje. Nee, zo niet. Maar wel zo, dat de Heere het eerlijk geeft, en zegt: "Hier is een maaltijd van reine wijn, hier is uw brood, hier is spijs die blijft tot in eeuwigheid".

Wat is dat dan, met het Bloed en de Geest? Hoe moet je dat doen? Is dat letterlijk, dat je in een soort bloedbad .....? Nee, het gaat om de Heere Jezus Christus, die Zijn leven heeft gegeven in mijn plaats. Hij, de Onschuldige, voor de schuldige. De Vlekkeloze voor de melaatse. Het is vergeving van zonde - niet verdiend - uit genade te hebben.

Dat zegt de heilige Doop: "Zondaar, je hebt het niet omdat je het zo gevraagd hebt. Je bent er niet aan gekomen door je eigen doen en laten". Dan zou God beter kunnen zeggen, en dat zegt God ook wel: "Je hebt alles gedaan om jezelf eruit te wringen. Alles gedaan om eraf te komen". Misschien heb je wel gezegd: "Als ik zelf, op dit moment, zou mogen kiezen, zou ik mij niet laten dopen". Dat is vreselijk. Zo erg kan het wel zijn, dat je zegt: "Bah, de herinnering, de gedachte er aan, aan Woord, aan God, aan kerk, nee". En toch, uit genade vergeving van zonde hebben om Christus wil. Dat wordt op het hoogst betuigd in de heilige Doop.

Als er een kind gedoopt wordt, wordt dat kind gedoopt, maar met de bedoeling dat u daar uzelf ziet, en ik. Er wordt niet alleen bedoeld, wat gelukkig, dat kind der gemeente mag gedoopt worden. En dat we alleen uit genade zalig worden, dat kan nog zo vrijblijvend overkomen. Maar je moet jezelf daar zien. En dat God aan jou heeft betuigd: "Ik ben de Heere, uw God, die u uit Egypteland, uit het diensthuis uitleidt".

Gij zijt met Hem begraven door de Doop in de dood. Dat geldt jou. Dat is die coöperatie. Dat is, wat Jezus gebeurd is, is met de kerk gebeurd. Want Hij droeg ze in Zijn liefdehart. Toen Vader Jezus heeft gestraft en veroordeeld, toen was dat eigenlijk het oordeel dat ik verdiend had. Maar Hij heeft het gedragen in mijn plaats. Daarom, als iemand het je erg moeilijk maakt met zijn 'ja maar, weet je nu zeker dat je zonden vergeven zijn?' Dan mag je denken of zeggen: "Ik ben gedoopt". En al zouden ze dan zeggen: "Ja, maar daar heb je niets aan, daar schiet je niets mee op". Dan zeg je: "Dat weet ik wel. Al zou je de hele Noordzee over iemand uitgieten, dan was hij nog niet gereinigd van zijn zonden. Maar de Heere heeft mij er uit getroost, mij er door bemoedigd", mag je zeggen. "Dat, zoals dat water op mij gesprengd is, dat zo het bloed gesprengd is. En de Heilige Geest leert het ons ook: Gij, u!

Let toch wel gemeente, die Heilige Geest is altijd persoonlijk bezig. Die Heilige Geest

CATECHISMUS ZONDAG 26

gaat niet een stukje over de leer twisten met ons. Van, ja maar dat moet je zus, dat moet je zo. Nee, die Heilige Geest getuigt: Zo gij Zijn stem dan heden hoort, geloof dat heil- en troostrijk Woord, verhardt u niet, maar laat u leiden. Kijk, en dat is nu de troost, en dat begrijpen de meeste mensen niet. Die denken: Ja maar wij moeten toch, en wij dit en wij dat. Altijd komt die mens er in.

Bij de oppervlakkigen, waar het zo'n soort automatisme geworden is: "Het is goed, natuurlijk, je bent toch gedoopt en je doet toch belijdenis", die zijn het er niet mee eens. De zwaarwichtigen zeggen: "Ja, maar dat gaat zo niet", die zijn het er ook niet mee eens. Alles wordt opgerold aan onze kant, en we houden alleen maar over, dat waarachtig getuigenis van de Drieënige God. Dat geldt alleen maar.

Ik hoop dat we zo de Doop mogen beleven, het feit dat wij gedoopt zijn. Want dat is getuigenis-lering dat het bloed van Jezus Christus, uit genade, mij reinigt, mij vergeeft. God vergeeft mij omdat Hij voor mij de dood is ingegaan. Zichzelf heeft geofferd aan het kruis.

Het is meer. Er staat: En daarna ook door de Heilige Geest vernieuwt, en tot lidmaten van Christus geheiligd te zijn, opdat we hoe langer hoe meer de zonde afsterven, en in een godzalig - godvrezend - onstraffelijk leven zouden wandelen.

Dat is ook het werk van de Heilige Geest, Zijn vernieuwende werk. Want al is het dat wij weten dat de volmaaktheid niet in ons is, en dat, zolang wij hier op aarde zijn blijft het van kracht: Als ik het goede wil doen, ligt het kwade mij bij. Ik ellendig mens. Maar, zegt hij, ik heb een vermaak in de wet Gods, naar de inwendige mens, de wet des gemoeds. Hij gaat toch werken, die Heilige Geest. Hij gaat toch breken en bouwen. Hij gaat ontdekken. Want Dopen wil ook zeggen: Sterven! Dopen wil zeggen: Begraven worden, en met Hem opstaan. Niet alleen om in Hem op te staan, zoals Christus Zijn ganse kerk heeft meegenomen in Zijn middelaarshart. Maar nu ook mét Hem, telkens opgewekt te worden uit de dood.

'Ontwaakt gij die slaapt, en sta op uit de dood, en Christus zal over u lichten.'

Dat is een moeizame arbeid, denk ik, voor die Heilige Geest. Hoewel Hij God is, het is al te menselijk gezegd. Maar je weet het wel wat er geschreven staat: Ze deden Zijn Heilige Geest smarten aan. Hij Zelf heeft tegen hen gestreden. Je weet het wel, hoe we de Heilige Geest kunnen uitblussen en tegenstaan en bedroeven. Dat staat ook in het Woord. Daarom, wat een arbeid van die Heilige Geest. Om maar bezig te zijn om onze voeten te richten op de weg des vredes. En om ons toe te roepen: "Wandel als kinderen van het licht, te midden van een krom en verdraaid geslacht". Niet dat wij daar onze troost uit kunnen halen, die ligt in onze Heere Jezus Christus. Maar het is zo troosteloos en verdrietig als wij van de weg afwijken. Dat de Heere Zijn gunst inhoudt. Dat de vrijmoedigheid weg gaat, en dat we zo bedrukt daar heen gaan. De zonden, die een scheiding maken.

Daarom is dat werk van de Heilige Geest niet alléén om ons toe te roepen: "U heeft Hij mede levend gemaakt, met Hem medegezet in de hemel" Maar het is ook het werk van de Heilige Geest, die geen lust heeft in nijdigheid. Die Zijn vrucht, de vrucht van de Geest, wil verheerlijken in het leven. Zodat we telkens weer tegenkomen: Dit waart gij sommigen eertijds, maar gij zijt nu gewassen, gij zijt nu gereinigd.

CATECHISMUS ZONDAG 26

En dat is hier op aarde maar stukwerk. Een spiegel in een duistere rede. Een klein stukje. Maar toch, het hoort er bij. Want de Heilige Geest kan Zich niet verblijden in de ongerechtigheid, maar Hij verblijdt Zich in de waarheid.

"Waar heeft ons Christus toegezegd dat Hij ons zo zeker met Zijn Bloed en Geest wassen wil, als wij met het doopwater gewassen worden?"

In de inzetting van de Doop: "Gaat heen, onderwijst al de volken, hen dopende". Uiteraard begon het met de volwassendoop, dat kun je wel begrijpen. De Apostelen kwamen bij de grote mensen. Maar dat er staat, onderwijst al de vólkeren, hen dopende, ik heb nog nooit gehoord van een volk zonder kinderen. Dat bestaat niet. Een volk is opgebouwd uit vaders, grootvaders, moeders, kinderen, klein en groot.

"Gaat dan heen, onderwijst alle volken, hen dopende in de Naam van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest. En die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden".

Waarom staat er: Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn? Omdat dat eigenlijk vanzelfsprekend is. "Zie daar water", zegt de Moorman, "wat verhindert mij gedoopt te worden?"

En die niet geloofd zal hebben? Ja, die zal zich ook niet hebben laten dopen, denk ik. Die zal wel gezegd hebben: "Nee, geen boodschap aan". Daarbij komt, dat het sacrament als zodanig, ons niet zalig kan maken. Dat weten wij wel. Het gaat om het Bloed en om de Geest, en het gaat om het middel, het geloof in Zijn grote Naam.

Nu, dat heeft nu de Heere gezegd: Die geloofd zal hebben en gedoopt zal zijn, zal zalig worden. Ook door te denken aan je doop. Denk eens aan die woorden: Saul, broeder, laat je dopen en je zonden afwassen. Denk eens aan die Moorman, aan die stokbewaarder. Met zijn hele huis verheugde hij zich dat hij aan God gelovig was geworden. Het hoort er echt bij. God doet het uit goedheid.

Hij wil dat wij in die Doop niet een of andere magische gebeurtenis zien. Maar dat we daardoor tegelijk verzekerd worden van Zijn hartelijke liefde en trouw.

Daarom kan de Doop het bad der wedergeboorte, en de afwassing der zonde genoemd worden. Omdat het rechtstreeks daar op geënt is. Daarom is het zo te noemen. Daarom wordt Doop en vergeving als het ware in één adem genoemd. Het wordt niet uit elkaar getrokken. Want het verkondigt en bevestigt het Woord dat geschreven staat, het Woord der belofte: "Al waren je zonden zo rood als scharlaken, Ik zal ze maken als vers gevallen sneeuw". Dat zegt het Woord. En de Doop zet er als het ware direct een uitroepeten achter: "Het zal waar en het zal zeker zijn!"

Ach geliefden: "Hoe wordt gij, u en ik nu vermaand en verzekerd dat de ene offerande van Christus aan het kruis geschied, ú ten goede komt?"

Mag het u gélden? Ja, het geldt u wel, maar mag u daarmee werkzaam gemaakt zijn? Dan zeg ik u in de Naam van God, het is zo'n uitnemende versterking, dit sacrament. Het roept ons zo aan alle kanten toe: Zo is God nu, keer nochtans weder, afkerige kinderen. Ik vond u vertreden in uw bloed. Er was niets, niemand ontfermde zich over u, maar Ik ontfermde Mij over u. En later, toen je alles, al die weldaden ook nog gekleineerd had, toen ben Ik je nog niet vergeten. Maar toen je uitgeleefd was, en uitgeteerd, heb Ik je opgezocht.

CATECHISMUS ZONDAG 26

Geliefde gemeente, nog eens dat troostrijke stukje van doctor Luther, wiens jonge nichtje haar leven had verteerd in de zonden, waardoor ze ongeneeslijk ziek moest sterven. En ze was zo bang. En men zei: "Zoudt u eens willen gaan kijken bij uw jonge nicht?" Ja, hij ging.

"Wat scheelt er aan kind?"

"Ik ben verloren, ik heb alles vergooid, ik moet sterven".

"Ja maar kind, jij bent gedoopt. Dat is Gods contract. Jij had geen recht meer om je aan iemand anders te verkopen. Niet aan de duivel, niet aan de zonde, niet aan de wereld. Dat had je niet mogen doen".

"Nee oom, maar ik heb het wel gedaan".

"Kind, die koop is níet geldig. Gód zegt dat die koop niet geldig is, wat jij gedaan hebt. Maar dát is geldig, dat Hij jou heeft gedoopt, en gezegd: Jij bent Mijn kind, Ik heb je gekocht. Dát is geldig!"

Dat is toch om de wenen van blijdschap, als je zo'n boodschap mag brengen, en dat er plaats voor is in het hart. Ze ging met blijdschap heen, op jonge leeftijd. Door eigen schuld. Maar niet door eigen werk behouden, dat was Gods koop, Gods werk: Ik heb u bij uw naam geroepen, gij zijt Mijne.

AMEN